

Ufuk Teker yazdı. Tekneleri bekleyen riskler neler, sigortada nelere dikkat edilmeli?

17 Temmuz 2021

Türk P&I CEO'su Ufuk Teker Sigorta Gazetesi İçin Yazdı...

“Deniz ile karayı karıştırmamak lazım. Zira denizde olabilecekleri öngörüp ön hazırlık yapmak gerektiğini aklımızdan çıkartmamamız lazım. Olası her durum için bir senaryomuz olmak durumunda. Teknelerde kullanım anlamında inanılmaz kolaylıklar oluşturan sistemler sadece bir yıldırım düşmesi neticesinde tamamen tahrip olabilmekte. Sigorta anlamında tekne sahiplerimiz mutlaka denizcilik konusunda bilgili bir aracı broker veya sigorta acentesi ile uygun teminat limitleri ve şartları, yine denizcilik alanında deneyimli bir sigorta şirketinden temin etmeleri gerektiğini önemle belirtmek isterim.”

Aileler için tatil günleri başladı. İçerisinde bulunulan pandemi sürecinde tatil köyleri ve otellerde yapılan tatiller ise bir miktar yazlık evlere ve teknelere doğru bir meyillenme olduğunu gözlemliyoruz.

Türkiye sahillerinin yat turizmine müsait olması bu tatil türünün popülaritesini arttırdı. Yatların genel anlamda hijyen kurallarının uygulanması konusunda denizci titizliğini göstermesi ve servis kalitesindeki başarıları ise tercihi arttırmaktadır. Tekne turizmi derken sadece kiralamadan bahsetmek doğru olmayacaktır. Tekne sahibi olmak bu yıl ayrıca çok ciddi anlamda artmış durumdadır.

Buradan yola çıkarak tekne sahiplerimiz için sigortalama işlemlerinde dikkat edecekleri birkaç püf noktasını paylaşmak isterim.

Yat Sigortalarında Birçok Farklılıklar Ortaya Çıktı

Deniz sigortaları aslında oldukça gelenekselci bir branştır. Poliçelerin teminatlarını sağlayan kurallar (klozlar) 1980'li yıllarda son haline gelmiştir. Fakat 1980'li yıllardan günümüze kadar geçen süreç içerisinde yat sigortaları alanında birçok farklılıklar ortaya çıktı. Özellikle uluslararası sigortacılar, tekne

sahiplerinin ihtiyaçlarına göre yeni ek teminatlar ortaya koymaya başladılar. Bu talepler bir anda ortaya çıkmıyor.

Özel amaçlı tekneler, alıcıların isteklerine göre yıllar içerisinde sürekli bir değişime uğruyorlar. Özellikle motor yat segmentinin son yıllardaki gelişimi dudak uuklatacak bir seviyeye ulaştı. Pandemi öncesinde son Monaco Boat Show'a gitme fırsatını bulmuştum ve orada sergilenen teknelerin sahiplerine sundukları lüks imkanlar ve teknelerdeki gelişim, değişimin inanılmaz boyutlara ulaştığını gzlemlemiştim.

Sadece Bir Yıldırimla Her Őey Değişebilir!

Çok geriye gitmeden son 20 yıl içerisinde özellikle motor yatlara ilave edilen ekipmanlara bir bakıldığında ne demek istediğim daha iyi anlaşılacaktır. Teknelerin sevk sistemleri ağırlıklı olarak mekanik ekipmanlardan oluşmaktaydı. Őu anda ise makinelerin nerede ise tamamı elektronik kontrol panelleri ile bütünleşmiş durumdadır.

Aynı durum seyir cihazları için de geçerlidir. Teknelerin elektronik haritalarından mevki bulucularına, yangın söndürme sistemlerinden aydınlatmalarına, hatta müzik sistemlerine; aklımıza gelebilecek tüm sistemler elektronik merkezlerden kontrol edilip, tekne sahiplerinin kullanımına sunulmuştur. Kullanım anlamında inanılmaz kolaylıklar oluşturan bu sistemler ise sadece bir yıldırim düşmesi neticesinde tamamen tahrip olabilmektedir.

Sigortasız Teknelerin Yarattığı Tehditler

Motor yatlar artık kendi bünyelerinde ortalama bir su sporu tesisinde bulunan oyuncakları aratmayacak yeni ilaveler ile donatılmaktadır. Tekne sahiplerinin isteğine göre jakuzi ve hatta havuzu olan tekneler bile bulunmaktadır. Bazı teknelere helikopter inmekte, tekne sahipleri teknelerine sanat eserleri koymaktadır. Bazı tekneler gittikleri yerlerde ihtiyaçlarını tekne personeline emanet ettikleri nakit tutarlar ile karşılamaktadır. Bu anlamda teknelerde ciddi miktarda nakit bulunmaktadır. Tüm bu rizikolar 1980'li yılların sigorta teminatında n görülüp düzenlenmemişti.

Belli değerin üzerindeki tekneler ise koylarda etraflarında amatör denizcilerin kumandası altında bulunan sigortasız teknelerin tehdidi altında olmak ise teknelerin değeri arttıka ayrı bir risk olarak ortaya ıktı.

Kazalar Sonrası Ortaya ıkacak Tazminatlar

Hele ki bedeni tazminat tutarlarının son yıllarda astronomik oranda artmış olması tekne sahiplerinin kazalar sonrası ortaya çıkabilecek tazminatlara karşı korunma ihtiyaını ortaya çıkarttı. Personelli teknelerde durum bu anlamda

daha ciddi teminat ihtiyacı ortaya çıkartmaktadır. Personel sosyal güvenlik teminatı altında olsa bile teminatlar ya yetersiz kalmakta ya da sosyal güvenlik kurumunun kusur oranında rücu yapması tekne sahiplerini büyük bir riziko altında tutmakta ve uzun davalar ile yüz yüze bırakmaktadır.

İhtiyaçlara Uygun Teminatlar Dizayn Ediliyor

Bu gelişmeler ve artan rizikolar sigortacıların talepleri değerlendirmesine ve ihtiyaçlara uygun teminatlar dizayn etmesine teşvik etti. Her ne kadar tekne dizaynı yapan mühendisler kadar yaratıcı olmasa bile modern ihtiyaçları karşılayacak ürünler geliştirilip tekne kullanıcılarının hizmetine sunulmuştur.

Türkiye' de lider deniz sigortacıları dünya ölçeğinde de hizmet vermeye başladı ve aranan sigortacılar arasına girdi. Özel ve uzmanlık gerektiren denizcilik konusunda uzman ekip bulunduran ve kendisini geliştiren diğer sigortacılarımızın da katılması ile Türk deniz sigortacılığı dünya üzerinde söz sahibi ülkeler arasına girmesi için bizler elimizden geleni yapmaktayız.

Denizle Karayı Karıştırmamak Lazım

Türkiye'nin denizcileşmesi ve denizci bir toplum olmak için amatör denizciliğin ne kadar önemli olduğu son yıllarda devlet politikalarına da girdi. Bu kapsamda 1 milyon Amatör Denizci ehliyeti halkımıza sağlanan kolaylıklar ile verildi. Ama deniz ile karayı karıştırmamak lazım; zira denizde olabilecekleri öngörüp ön hazırlık yapmak gerektiğini aklımızdan çıkartmamamız lazım. Olası her durum için bir senaryomuz olmak durumundadır.

Sigorta anlamında tekne sahiplerimiz mutlaka denizcilik konusunda bilgili bir aracı broker veya sigorta acentesi ile uygun teminat limitleri ve şartları, yine denizcilik alanında deneyimli bir sigorta şirketinden temin etmeleri gerektiğini önemle belirtmek isterim.

Tekne Sigortalarında Prim Hesaplamasını Etkileyen Kriterler

Prim hesaplanırken sigortacıların dikkat ettikleri kriterleri bilmek yine tarafların sigorta sözleşmesini kurarken birbirlerini iyi anlaması için çok önemli olduğu kanaatindeyim.

Öncelikle teknenin uygun bir marinada barınması sigortacılar için büyük önem arz etmektedir.

Teknelerin ticari veya özel amaçlı olması sigorta primini etkileyen unsurlardan birisidir. Teknenin profesyonel bir ekip tarafından kullanılması, sefer sahası yani kullanılmasının planlandığı bölgenin sigortacıya bildirilmesi önem arz etmektedir.

Teknelerin sezon sonrasında bulunacağı bölge ve sezon öncesi yapılmış olan bakım tutum işlemleri hakkında sigortacı ne kadar iyi bilgilendirilirse o kadar uygun prim seviyeleri elde edilebileceğini söyleyebiliriz.

Primler 4.500 Euro'dan Başlıyor

Biraz sigorta piyasasındaki prim seviyelerinden bilgi vermek istiyorum. Yat sigortalarında primi etkileyen yukarıdaki faktörler haricindeki en önemli unsur, teknenin sigortalama bedelidir. Öncelikle sigortalı değeri tespit ederken poliçe başlangıç tarihinde piyasa rayıcı ile uygun bir bedel tespit edilmelidir. Uygun bedel ile sigortalanmamış teknelerin hasar ödeme sürecinde ciddi sorunlar ve mağduriyetler ortaya çıkabileceğini belirtmek isterim.

Sigorta fiyatı bu bedele uygulanacak bir çarpan ile tespit edilecektir. Örnek vermek gerekirse, 200.000 euro bedeli olan bir yelkenli teknenin sadece gövde teminatı 800 euro civarında bir prime isabet etmektedir. Bu teminat ek teminatlar ile geliştirilerek 1.100 euro seviyelerine çıkabilmektedir.

Bedel yükseldikçe prim ve istenilmesi gereken teminatın çeşitleri de gelişmektedir. Örneğin, 1 milyon euroluk bir motor yat için uygulanan prim seviyeleri 4.500 eurodan başlayıp istenilen teminatın çeşidine göre 6.000-7.000 euro mertebesine kadar çıkabilmektedir.

Sigortasız kalmadığınız sağlıklı, güzel ve deniz ile iç içe bir tatil dilerim.